

[Bertel Dahlgaard.]

på 30 mill. kr., og, det vil jeg gerne understrege, det er altså til trods for, at finansministeren vil opretholde, næsten gøre permanente alle de ekstraordinære skatter, der indførtes i efteråret 1950 og foråret 1951 og netop indførtes som ekstraordinære skatter for at konsolidere den daværende valutatilstand. Jeg har ikke haft tid til at se efter, hvor store beløb disse ekstraordinære skatter udgjorde, men mon jeg skulle tage meget fejl, hvis jeg siger, at den ekstraordinære tillægsindkomstskat, som stadig skal oprettholdes, og de kolossale forhøjelser af forbrugsskatterne tilsammen vel udgjorde op mod 300 mill. kr. årlig? Her ser jeg altså ganske bort fra den vældige forhøjelse af indkomstskatten, som værnescatten er udtryk for.

Det, der indførtes som en valutaforanstaltning, er det nødvendigt for finansministeren i dag at beholde som noget, der foreløbig må bestå, for at man overhovedet kan nærme sig balance. Her har jeg vel lov til at henvise til, hvad der forsåvidt kan understøtte pessimismen, at finansministeren endda mener at måtte forudse, at udgifterne igen vil stige i 1954, og dertil kommer, at hele denne situation bygger på endnu een forudsætning, nemlig at staten i det kommende år skal udstede statslånsobligationer for ca. 1 milliard kr. Efter de supplerende oplysninger, som det ærede medlem hr H. C. Hansen fremsatte — og som jeg egentlig også synes det tilkom finansministeren at have fremsat —, må man sige, at med det skattebudget, vi har, vil denne udstedelse af statsobligationer komme til at betyde — det er finansministeren også klar over — en meget, meget stor belastning af lånemarkedet. Med de perspektiver, som disse skatte- og låneproblemer indeholder, kan jeg forstå det, hvis den højtærede finansminister sommetider har kuldegysninger. Sandheden er jo, at den mindste depression, den mindste svingning bort fra den relative ligevægt, vi i øjeblikket er kommet i, ja, blot en dårlig høst vil medføre, tør jeg sige, at finansministeren vil blive ganske overordentlig bleg.

Med hensyn til den indre forbindelse mellem finanspolitikken og pengepolitikken må jeg spørge: Tror finansministeren, at pengemarkedet kan opsuge dette vældige obligationsmateriale uden nye fald i obligationskurserne, d. v. s. en ny rentestigning? Jeg for min del tvivler, og hvis denne tvivl viser sig berettiget, vil det atter sige, at finanspolitikken gennem øget kreditstramning vil bremse den produktion, der er grundlaget for al økonomisk og social fremgang.

Jeg kunne iøvrigt her have lyst til at fremsætte en enkelt sidebemærkning. Vi ved, hvad kreditstramningen i øjeblikket betyder for erhvervslivet, og ærlig talt, det ser ikke godt ud, at samtidig med at rentens tyngde i stigende grad er kommet over dem, der har kapital behov, forhøjer bankerne deres udbytter i indeværende år. Det er mig bekendt, at nationalbanken efter jul udsendte et cirkulære til de danske banker, der opfordrede dem til på dette område at være meget mådeholdne. Jeg synes ikke, man har været det, og jeg synes ærlig talt, at enkelte hovedstadsbanker kunne have vist et godt eksempel på det område. I det hele taget er det et spørgsmål — jeg vil gerne spørge den højtærede finansminister, om han er enig med mig —, om det ikke navnlig under disse omstændigheder kunne være rigtigt at se lidt på det, man i det økonomiske sprog kalder rentemarginalen, altså forskellen mellem indlånsrenten og udlånsrenten. Hvis forholdet virkelig er det, at en kreditstrammingspolitik følges af øgede bankudbytter og følges af stigning i rentemarginalen, ja, så synes jeg ikke, at bankverdenen vurderer situationen helt rigtigt, i hvert fald ikke psykologisk set.

Jeg vender tilbage til mine betragtninger. Udfra disse betragtninger må vi i forbindelse med de foreliggende forslag nøje drøfte det kommende års finansbudget. Den højtærede finansminister har ikke givet oplysning om, hvilke tal der danner grundlag for hans vurdering af næste finansårs slutresultat, altså de 30 mill. kr.s underskud, hvilken til grund liggende budgettering han har foretaget. Den højtærede finansminister